

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoPr/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124206177
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4124206177.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Greguša a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXX, v zastúpení: JUDr. Ing. Peter Lyžičiar, advokát, so sídlom Svätoplukovo námestie 1/B, Nitra, IČO: 52 334 490, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o zaplatenie sumy 8.251,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti I. a III. výroku rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18Cpr/2/2024 - 229 zo dňa 6. februára 2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 18Cpr/2/2024 – 229 zo dňa 6. februára 2025 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom č. k. 18Cpr/2/2024 - 229 zo dňa 6. februára 2025 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.800 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok III.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia čl. 19 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 58 ods. 1, 2, § 86 ods. 1 až 4, § 91 ods. 1 až 3, § 92 ods. 1, 2, § 122 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere (ďalej len „Zákon o HaZZ“), čl. 1 bod 2, 3, čl. 2 bod 1, 2, čl. 6 písm. b), čl. 16 písm. b), čl. 17 bod 3 písm. iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ ES zo 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“).

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 03.06.2024 domáhal od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 8.251,01 eura. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného, pričom dokazovanie čítaním a oboznámením obsahu ostatných listinných dôkazov nevykonal, pretože boli protistrane doručené. Následne po zistení skutkového a právneho stavu konštatoval tieto skutočnosti.

4. Súd prvej inštancie v danom spore mal za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu na podanie žaloby, pretože žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho osobnostných práv. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, žalovaným je štát Slovenská republika konajúca prostredníctvom ústredného štátneho orgánu, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre policajný zbor a hasičský a záchranný zbor, ide o subjekt, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú porušením práva Európskej únie.

5. Predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody, nemajetkovej ujmy, spôsobenej žalobcovi nesprávnou transpozíciou Smernice 2003/88/ES do Zákona o HaZZ zo strany žalovaného, ktorá spočívala v ujme žalobcu na jeho súkromnom živote, v rodinnej aj spoločenskej sfére. Nebolo medzi stranami sporné, že žalobca pracoval od roku 1983 ako hasič v služobnom pomere, od júna 2024 je vo výsluhovom dôchodku. V pláne služieb sa evidujú hodiny služobnej činnosti a osobitne aj hodiny služobnej pohotovosti. V rámci jednej smeny je vo výkone služby 24 hodín a na stanici sa striedali 3 zmeny, zároveň nebolo sporné, že žalobca počas určenej služobnej pohotovosti bol povinný byť v mieste výkonu služby a k dispozícii k plneniu služobných povinností. Žalobca tvrdil, že v zmysle článku 6 písm. b) Smernice bol stanovený limit v priemere 48 hodín v rámci 7 dní príslušného referenčného obdobia. Súd mal za to, že bolo na žalobcovi, aby preukázal, že v príslušnom referenčnom období odslúžil v rámci fondu pracovného času a pracovnej pohotovosti nad uvedený rámec. Žalobca na preukázanie týchto skutočností predložil dôkazy, a to prehľad odpracovaných hodín, určenú služobnú pohotovosť, priemerný týždenný čas, výplatné pásky za obdobie od mája 2021 do apríla 2024. Po oboznámení sa s predmetnými dôkazmi bolo preukázané, že žalobca v období od mája 2021 do apríla 2024 odpracoval spolu 2002,23 hodín služobnej pohotovosti (určenej a nariadenej), ktoré neboli započítané do pracovného času (priemerný týždenný pracovný čas žalobcu v tomto období predstavoval 50,59 hodín).

6. Súd sa v danom spore zaoberal tým či boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za porušenie práva EÚ, kedy má poškodený právo na náhradu škody porušením únieho práva za splnenia podmienok: cieľom porušenej právnej normy únie je priznať jednotlivcom práva ak porušenie je dostatočne závažné, je preukázaná existencia škody a priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou. Súd vyhodnotil, že bola porušená únieová norma, ktorá priznáva práva jednotlivcom a zakladá povinnosti pre členský štát, pričom bola splnená aj podmienka porušenia, pričom porušenie je dostatočne závažné, keďže došlo k porušeniu článku 6 písm. b) Smernice. Súd považoval právnu úpravu uvedenú v článku 6 písmena b) Smernice v spojení s výkladom pojmu pracovný čas podľa článku 2 odstavec 1 Smernice za dostatočne jasnú a zrozumiteľnú únieovú normu, ktorú štát porušil u žalobcu, ktorý vykonával prácu v záchranných zložkách, ktorú prácu súd považoval za veľmi náročnú. Práca hasiča je náročná po fyzickej stránke a vyžaduje si aj silnú psychickú odolnosť. V danom spore bola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou, nakoľko došlo k porušeniu únieovej normy, vnútroštátna úprava bola v rozpore s článkom smernice. V prípade ak by transpozícia článku 2 ods. 1 Smernice bola správna, nedochádzalo by k tomu, že služobná pohotovosť na pracovisku sa nepovažovala za pracovný čas a nedochádzalo by u žalobcu k porušeniu práva na odpočinok po práci. Ak by žalobca bol v službe v príslušnom období menej ako 48 hodín za 7 dní, v tom prípade by nedošlo k zásahu do práv žalobcu, hoci by právna úprava bola aj nesprávna. Je preto podľa súdu preukázané, že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a škodou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal žalobca nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením dodržaný, keď žalobca musel pracovať viac v dôsledku nezarátania služobnej pohotovosti do pracovného času. Súd prihliadol na skutočnosť, že žalobca vykonával službu na mieste určenom zamestnávateľom (služobný úrad), musel tam byť fyzicky prítomný a bez ohľadu na to, že nemusel byť "aktívny" počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že mal vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musel byť plne k dispozícii a pripravený okamžite poskytnúť príslušné služby a plniť si svoje povinnosti. Jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám, rodine, je nielen výrazne obmedzená, ale priam vylúčená. Žalobcov priemerný týždenný pracovný čas za žalované obdobie máj 2021 - apríl 2024 vrátane, predstavuje 50,59 hodín týždenne, čo je nepochybne viac, než ktorý čas ako maximálny týždenný pracovný čas povoľuje článok 6 písm. b) Smernice. Je teda zjavné, že žalobcovo právo vyplývajúce z ust. článku 6 písm. b) Smernice bolo v čase podania žaloby pravidelne porušované.

7. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady, súd prvej inštancie posudzoval primeranosť žalovanej náhrady k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej implementácie Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky

vznikla žalobcovi. Pokiaľ si žalobca uplatňuje svoj nárok za použitia analógie § 11 a 13 OZ, súd aplikáciu ustanovení o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv považoval za správny, pretože žalobca aj svojou výpoveďou v spojení s listinnými dôkazmi preukázal, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom EÚ, prichádzal o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať svojej rodine, rozvoju priateľských vzťahov, psychickej a fyzickej relaxácii. Žalovaný namietal dĺžku referenčného obdobia a odkazoval na článok 16 písm. b) Smernice. Súd konštatoval, že uvedené ustanovenie nebolo prevzaté do právneho poriadku SR, nevyplýva ani zo zákona HaZZ, a to ani ustanovenie čl. 6 písm. b) Smernice. S poukazom na uvedené súd považoval obranu žalovaného v tomto smere za nedôvodnú, keďže ustanovenie o referenčnom období, ktoré súvisí s maximálnou výmerou týždenného pracovného času, nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prevzaté. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že tvrdenia žalovaného ohľadne fondu pracovného času boli opätovne predmetom preskúmania rôznych odvolacích súdov Slovenskej republiky v rámci totožných konaní ako je toto, pričom súdy zhodne uviedli, že z fondu pracovného času je možné v tomto konaní vychádzať.

8. Dokazovaním bol preukázaný zásah do osobnosti žalobcu, konkrétne do jeho práva na ochranu zdravia a súčasne do jeho práva na súkromie a rodinný život, pretože musel v skutočnosti odpracovať viac, ako bol povinný podľa Smernice, na úkor svojej rodiny musel tráviť čas v práci a v dôsledku toho prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojim najbližším, najmä manželke, deťom, či svojim záľubám alebo iným aktivitám nesúvisiacim s pracovnou činnosťou, ktoré by prispeli k jeho relaxácii a psychickej i fyzickej regenerácii. Súd poukázal na skutočnosť, že je objektívne akceptovateľné, že každá osoba by pociťovala rovnako zásahy do svojej nemajetkovej sféry tak ako žalobca v jeho pracovnom a spoločenskom postavení hasiča, pretože každý by bol frustrovaný tým, že je v práci viac ako má byť, je menej s rodinou, má menej oddychu, nevenuje sa blízkym, nemá čas na koníčky a záľuby. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy prihliadol súd aj na dlhodobé trvanie takéhoto protiprávneho stavu. Pracovné nasadenie a stres, ktorý sprevádza prácu hasiča, sa negatívne prejavuje aj na žalobcovom zdraví, ktorý tvrdil, že má poruchy spánku, trpí nespavosťou, ktorá sa prejavuje aj po jeho odchode do výsluhového dôchodku. S poukazom na to, že žalobca okrem únavy a nedostatku voľného času na venovanie sa voľnočasovým aktivitám, neuvádzal žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by odôvodnili priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 1.800 eur, súd túto sumu považoval za primeranú. Zohľadnil pri tom aj skutočnosť, v akom rozsahu je priznávaná výška nemajetkovej ujmy žalobcom v obdobných súdnych sporoch.

9. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Nerešpektovaním Smernice vznikla žalobcovi ujma, ktorú súd analogicky posúdil podľa § 11 a nasl. OZ, vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, t. j. za mesiac máj 2021 najskôr dňa 01.06.2021. Trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za mesiac máj 2021 plynula žalobcovi do 03.06.2024 (pretože deň 01.06.2024 pripadol na sobotu, v zmysle ust. § 122 ods. 3 OZ bol posledný deň premlčacej doby najbližší pracovný deň). Žaloba bola súdu doručená dňa 03.06.2024, preto nárok žalobcu uplatnený v konaní premlčaný nie je.

10. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc zo zásady pomeru úspechu vo veci. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V takomto prípade nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže v danom prípade súd žalobcovi priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy čo do základu, pričom výška nemajetkovej ujmy bola závislá iba od voľnej úvahy súdu, súd považoval žalobcu vo veci v plnom rozsahu za úspešného v rozsahu prisúdenej sumy, t. j. 1.800 eur. Preto súd rozhodol tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy. Uvedený záver má oporu aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020. Súd poukázal na skutočnosť, že dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 CSP u strán sporu ani v okolnostiach veci zistené neboli. O výške trov konania bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 CSP).

11. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I. a III. podal odvolanie žalovaný navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V podanom odvolaní poukázal na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Namietal, že skutočnosť, že by žalovaný nesprávne transponoval Smernicu do právneho poriadku, nezakladá automaticky porušenie článku 6 písm. b) Smernice. Keď súd prvej inštancie konštatoval, že došlo k nesprávnej, resp. neúplnej transpozícií Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, tak je jeho povinnosťou aplikovať Smernicu priamo, teda musí skúmať samotné porušenie článku 6 písm. b), od ktorého si žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy.

12. Uviedol, že článok 2 Smernice definuje pojmy „pracovný čas“ a „čas odpočinku“, čiže nepriznáva žiadne právo pracovníkom. Ide o výkladové ustanovenie smernice, ktoré definuje pojmy použité v iných častiach smernice. Žalovaný má za to, že pracovným časom v zmysle judikatúry sú zmena zložená z bežného výkonu služby (16 alebo 17 hodín v závislosti od konkrétneho roku), na to nadväzujúca nočná pohotovosť (8 alebo 7 hodín v závislosti od konkrétneho roku), spoločne 24 hodinová zmena. Ďalej pracovným časom sú školenia, odsľúženie hodiny mimo celých zmien, rekondičné pobyty (aj keď ide o odpočinok, žalovaný ho považuje za pracovný čas, pretože príslušník vykonáva pokyny zamestnávateľa, a teda vykonáva regeneráciu). Implicitne aj Súdny dvor viackrát poukázal na to, že určujúcim faktorom pri stanovovaní „pracovného času“ je skutočnosť, či je pracovník povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom alebo vykonáva pokyny a povinnosti zamestnávateľa. Preto časy ako DOV (riadna ročná dovolenka), DOD (dodatková dovolenka), DOS (dovolenka za sviatok), VS (voľno za sviatok), VSZ (voľno zo všeobecného občianskeho záujmu), SVP (voľno z kolektívnej zmluvy) NIKDY nemôžu byť považované za pracovný čas. Tieto časy je potrebné vyňať z prepočtov, ktoré duplikoval žalobca v konaní. Je to až článok 6 Smernice, ktorý priznáva pracovníkom určité právo, a preto nemožno vychádzať z argumentácie, že ak Slovenská republika neprijala správne definíciu pojmu „pracovný čas“, tak táto skutočnosť by automaticky zakladala nárok žalobcu v tomto konaní.

13. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že osvojiť si otázku správnej či nesprávnej transpozície akejkoľvek smernice môže iba Európska komisia a nie vnútroštátny súd. Prípadné porušenie povinnosti členského štátu Európskej únie transponovať akúkoľvek smernicu do vnútroštátneho poriadku zakladá iba zodpovednosť členského štátu voči Európskej únii a nie voči konkrétnym fyzickým osobám. Nárok fyzickej osoby môže vzniknúť iba ako nežiadúci dôsledok nesprávnej transpozície Smernice; to znamená, že súd prvej inštancie mal skúmať, aký mala nesprávna transpozícia Smernice dopad na žalobcu. Nad rámec žalovaný uvádza, že nemožno vychádzať z takto prílišného formalistického prístupu k predmetným žalobám o náhradu nemajetkovej ujmy, ako to konštatoval aj súd prvej inštancie v bode 35. napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie bol povinný venovať sa špecifikám tohto prípadu, ak teda sám stanovil, že ide o žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je v každom prípade osobitá, jedinečná a špecifická. Nemožno len všeobecne skonštatovať určité skutočnosti, pričom súd prvej inštancie tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nevysvetlil.

14. Súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal aj s otázkou § 97 zákona o HaZZ. Daný zákon považuje určité časy odpočinku za výkon štátnej služby, avšak tie časy nie sú výkonom štátnej služby. Ide o časy podľa § 97 ods. 1 Zákona o HaZZ. To znamená, že ak aj fond pracovného času do seba započítava ako služobný čas aj čas dovolenky, voľna za sviatok, voľna z kolektívnej zmluvy, či iné voľná, tak tieto nie sú výkonom štátnej služby, a teda na účely Smernice tieto jednoznačne a nespochybniteľne možno subsumovať pod čas odpočinku podľa článku 2 ods. 2 Smernice. Z uvedeného dôvodu považuje žalovaný výpočty žalobcu za nesprávne a absolútne ignorujúce časti Smernice. Žalovanému bolo odopreté právo sa konkrétne vyjadriť k podstatnej skutočnosti tohto konania, keďže súd prvej inštancie bez bližšieho odôvodnenia síce skonštatoval existenciu 1. podmienky náhrady nemajetkovej ujmy, avšak žiadnym spôsobom ju nevysvetlil, a teda žalovaný nemôže rozporovať konkrétne tvrdenia súdu prvej inštancie, keďže žiadne konkrétne tvrdenia neexistujú. Ide teda o nepreskúmateľné rozhodnutie.

15. Pre zodpovedanie otázky, či došlo v prípade žalobcu k porušeniu smernice článku 6 písm. b) Smernice sa súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal s otázkou referenčných období, keďže uviedol, že žiadne referenčné obdobie nebolo transponované do právneho poriadku Slovenskej republiky. Žalovaný sa s predmetným tvrdením nestotožňuje, pretože je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia predmetnej skutočnosti súdom prvej inštancie. V tomto smere žalovaný odkázal

na pojednávania zo dňa 09.01.2025, kde odznela dôvodnosť uplatnenia referenčných období. Súd prvej inštancie síce dospel k záveru, že pojem „referenčné obdobie“ nebol transponovaný do právneho poriadku Slovenskej republiky, avšak tento záver súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Súd sa nevysporiadal ani s otázkou referenčných období dlhých 1 mesiac, ktorú dĺžku navrhoval sám žalobca, a teda v skutočnosti ani nevedno, akým spôsobom teda súd prvej inštancie tento nárok vo vzťahu k počítaniu obdobia, v rámci ktorého sa nárok posudzuje, posudzoval. Súd prvej inštancie opomenul vysporiadať sa s otázkou toho, čo je pracovným časom a čo je časom odpočinku. Súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s otázkou, či teda došlo k prekročeniu limitu stanoveného podľa článku 6 písm. b/ Smernice, s čím sa vysporiadať ani nemohol, keďže otázku pracovného času ani neriešil a ani nestanovil obdobie, v rámci ktorého by potenciálne túto otázku skúmať mohol.

16. Súd prvej inštancie následne skonštatoval, že za primeranú považoval sumu 1.800 eur, avšak napadnutý rozsudok je aj v tejto časti nepreskúmateľný. Nemožno považovať prácu hasiča v priamej príčinnej súvislosti s poruchami spánku a nespavosťou. Žalobca v konaní neprodukoval žiadnu lekársku správu o tom, že má nespavosť, ani že je v súvislosti s prácou v zbere. Súd prvej inštancie síce skonštatoval, že žalobca trpí poruchami spánku, avšak stále tieto tvrdenia žalobcu prebraté súdom prvej inštancie predstavujú iba nedokázané tvrdenia. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vôbec nevychádzal zo skutočnosti, že či a ak áno, tak v akom rozsahu bol 48-hodinový priemerný týždenný pracovný čas prekročený a jeho záver je iba výsledkom priznania časti náhrady nemajetkovej ujmy žiadanej žalobcom vypočítanej ako doplatok rozdielu finančnej odmeny medzi určenou a nariadenou služobnou pohotovosťou, pričom z napadnutého rozsudku ani len nevyplyva, prečo nebolo možné stanoviť inú satisfakciu ako je náhrada v peniazoch a to aj napriek tomu, že § 13 OZ stanovuje rozdielne spôsoby satisfakcie, pričom tieto spôsoby satisfakcie sú vo vzájomnom vzťahu hierarchie. Žalovaný podotýka, že ani jedno tvrdenie žalobcu na pojednávaní nebolo v konaní dokázané. Súd prvej inštancie aj bez predloženia akéhokoľvek dôkazu si osvojil všetky tvrdenia žalobcu, pričom sa s námietkami žalovaného ani v jednej časti rozsudku nevysporiadal. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na rozsudok Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B5-24C/34/2023 zo dňa 28.10.2024 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 108/2009 zo dňa 19.05.2010. Žalovaný ďalej konštatoval, že predmetom žaloby je náhrada nemajetkovej ujmy a nie náhrada skutočnej škody spočívajúcej v rozdielnom finančnom ohodnotení žalobcu za služobnú pohotovosť, ktorá skutočnosť ani nie je porušením žiadneho práva žalobcu, čo deklaroval samotný Súdny dvor EÚ v rozhodnutí vo veci C-742/19. Žalovaný opakovane uvádzal, že výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požadoval vo výške 8.251,01 eura, žalovaný považuje za zjavne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmou žalobcu podľa jeho názoru neporovnateľne vyššia. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo), pričom pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo).

17. Žalovaný zároveň podal odvolanie aj proti tretiemu výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške, t. j. 100 %. Žalovaný sa s týmto názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje a má za to, že nárok žalobcom bol nesprávne uplatnený a má za to, že aj v danom prípade sa jedná o nesprávne právne posúdenie veci.

18. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uvádzajúc, že súd prvej inštancie na strane 12 a 14 napadnutého rozhodnutia jasne definoval porušenie čl. 6 písm. b) Smernice, keď poukázal, že na základe listinných dôkazov – prehľadu odpracovaných hodín, výplatných pásov, prepočty pracovného času - bolo dokázané, že žalobca pracoval nad maximálny dovolený čas 48 hod./ týždenne. Súd tak jasne uviedol koľko pracoval žalobca v rozpore s čl. 6 písm. b) Smernice, a preto túto námietku žalovaného považuje žalobca za irelevantnú. K žalovaným namietanej použiteľnosti údajov fondu pracovného času žalobca uviedol, že súd prvej inštancie správne aplikoval všetky údaje z fondu pracovného času a daná námietka je taktiež nedôvodná. K tomuto poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 17.12.2024, sp. zn. 14Co/74/2024, rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 22.08.2024, sp. zn. 3Co/54/2024 a rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 21.11.2024, sp. zn. 2Co/110/2024. Žalovaný v podanom odvolaní namieta, že súd prvej inštancie sa nemal vysporiadať čo je pracovným časom a čo časom odpočinku, keď vychádzal len z údajov z fondu pracovného času. Predmetná námietka má základ v teórii výpočtu pracovného času, ktorými

sa žalovaný snaží preukázať, že údajne nemalo prísť k porušeniu čl. 6 písm. b) Smernice. Žalovaný však nepredložil žiadny vlastný výpočet pracovného času žalobcu len uvádzal, že výpočty žalobcu sú neprávne. Žalobca považuje postup súdu prvej inštancie pri prepočte priemerného času žalobcu za správny. Súd správne poukázal na to, že žalobca pracoval v rozpore s čl. 6 písm. b) Smernice viac ako je dovolené, pričom fakticky odmietol teóriu prepočtov žalovaného a neutralizáciu. Žalovaný namieta, že súd prvej inštancie sa riadne nevysporiadal s výškou a výpočtom nemajetkovej ujmy, keď prihliadol len na vyjadrenie žalobcu. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal s dôvodmi ako aj určením výšky nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola priznaná v tomto konaní. Odvolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

19. Žalovaný v rámci odvolacej repliky uviedol, že sa pridriava všetkých svojich tvrdení uvedených v podanom odvolaní a plne na ne odkazuje. K judikatúre predloženej žalobcom uviedol, že tieto sa netýkajú argumentácie žalovaného predloženej v tomto konaní. Žalovaný považuje za nevyhnutné, aby konajúce súdy v obdobných otázkach vychádzali z podmienok náhrady škody spôsobenej porušením úijného práva, ktoré stanovuje priamo Súdny dvor Európskej únie. Pre úspešnosť podanej žaloby je nevyhnutné preukázať porušenie článku, ktorý priznáva žalobcovi určité právo – teda článok 6 písm. b) Smernice. Konštatoval, že členské štáty v prípade, ak považujú určitú smernicu za dostatočne transponovanú tým spôsobom, že už existujúci zákon reflektuje podmienky tejto smernice, tak nie sú povinné prijímať opatrenia na opakovanú transpozíciu danej smernice. § 97 Zákona o HaZZ, na ktorý opakovane poukazuje žalobca nebol, nie je a ani nikdy nebude transpozičným článkom k údajnému rozšíreniu pojmu „pracovný čas“ v Slovenskej republike. Európska Komisia prijala Výkladové oznámenie Komisie o smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času č. 2023/C 143/06. Posúdenie pojmu „referenčné obdobie“ žalobcom je nesprávne. Ďalej uviedol, že ak by § 86 ods. 1 Zákona o HaZZ neprezumoval plánovanie služieb do určitého obdobia (6 mesiacov) do budúcnosti, tak by nebolo logicky možné aplikovať referenčné obdobie, keďže by Zákon o HaZZ nemohol prezumovať existenciu akéhokoľvek obdobia na účely plánovania služieb. Žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do otázky preukázania porušenia ustanovenia práva únie, ktoré priznáva jednotlivcovi právo. Zároveň žalobca počas konania a ani pri svojom výsluchu neuviedol žiadne konkrétne následky, ktoré by mal ním tvrdení zásah na jeho osobnostnú sféru (existencia škody). Konajúci súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. V tomto smere uvedené je nevyhnutné aplikovať čo do otázky úspešnosti. Ak teda žalobca nepreukázal zásah do jeho práv, tak nie je dôvodné, aby mu bola priznaná akákoľvek kompenzácia, pričom súd prvej inštancie nemôže v otázke sporu o náhradu nemajetkovej ujmy vychádzať z iných, síce obdobných, ale skutkovo rozdielnych konaní (keďže rozvrh služieb žiadneho príslušníka HaZZ nie je totožný s iným vzhľadom na voľné dni či práceneschopnosti a iné mimoriadne situácie).

20. Žalobca v odvolacej duplike zotrval na svojich doteraz tvrdených skutočnostiach.

21. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané žalovaným ako oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že spĺňa náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 CSP za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

24. V ustanovení § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej ako

aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

25. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalovaným, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. V posudzovanej veci žalobca svoj nárok vyvodzoval z prekročenia maximálneho limitu týždenného pracovného času určeného článkom 6 písm. b) Smernice v období od mája 2021 až do apríla 2024 v dôsledku jeho nesprávnej transpozície do Zákona o HaZZ.

27. Odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti správny a odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. V zmysle uvedeného preto súd nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad.

28. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že zákon o hasičskom a záchrannom zbere v § 85 až § 94 upravuje podmienky výkonu štátnej služby so zameraním na pojmy: týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Podľa prílohy č. 4 bod 6 zákona do jeho znenia bola prebratá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (bod 6 prílohy č. 4). Z predmetných ustanovení zákona ale nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tejto skutočnosti spočíva rozpor slovenskej právnej úpravy s právom Európskej únie. Súdny dvor opakovane konštatoval, že pojem „pracovný čas“ uvedený v Smernici je autonómny pojmom práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel tejto smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Článok 2 ods. 1 a 2 Smernice vymedzuje „pracovný čas“ ako „akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti...“ a „čas odpočinku“ ako „akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom“. Ako Súdny dvor zdôraznil vo svojej judikatúre, rozlišovanie je binárne: buď je určitý čas pracovným časom, alebo nie je. Normotvorca teda nepovažoval za vhodné stanoviť nijakú ďalšiu kategóriu alebo kategórie, pomocou ktorých by umožnil určité rozlišovanie alebo nuansy. Súdny dvor v rozsudku vo veci C-518/15 Ville de Nivelles/Rudy Matzak zdôraznil, že členské štáty sa nemôžu, pokiaľ ide o určité kategórie hasičov prijatých do verejných hasičských služieb, odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení smernice vrátane pojmov „pracovný čas“ a „čas odpočinku“. Smernica neumožňuje ani to, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, ako je definícia uvedená v tejto smernici. Smernica síce stanovuje možnosť členských štátov uplatňovať alebo prijímať ustanovenia, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov, ale táto možnosť sa neuplatňuje na definíciu pojmu „pracovný čas“. Toto konštatovanie potvrdzuje aj účel tejto smernice, ktorý má zabezpečiť, aby sa definície v nej uvedené nemohli vykladať rôzne v závislosti od vnútroštátneho práva. Článok 6 písm. b) Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy ako aj pracovnú pohotovosť a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka. Ako už Súdny dvor viackrát rozhodol, členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah

pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia.

29. Súdny dvor tiež opakovane judikoval, že čas pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času (C-397/01 vo veci L., bod 95) a konštatoval, že pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za pracovný čas nezávisle od toho o akú prácu sa jedná. Osobitne v prípade hasičov Súdny dvor potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený Smernicou (C-429/09 vo veci K., C-52/04 vo veci L. Q. K. G.). Pretože žalobca musí byť počas výkonu služobnej pohotovosti k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, celý čas služobnej pohotovosti je potrebné započítať do pracovného času žalobcu. Bez vplyvu na porušenie článku 6 písm. b) Smernice je preto aj skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada (§ 122 ods. 1 Zákona o HaZZ).

30. Spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie v dôsledku nesprávneho prebratia (transpozície) smernice do vnútroštátneho právneho poriadku možno zaradiť medzi tzv. súkromnoprávne spory. Skutočnosť, že žalovanou stranou v takomto spore je štát, je bez právneho významu, keďže z judikatúry Súdneho dvora jednoznačne vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy.

31. Vo vzťahu k samotnému nároku na náhradu škody odvolací súd uvádza, že aj podľa odvolacieho súdu boli predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi v dôsledku porušenia práva únie splnené, pretože článok 6 písm. b) Smernice priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Uvedený článok Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ako bolo vyššie uvedené, ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, pretože slovenský právny poriadok umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu vrátane nadčasov presiahol 48 hodín. Na správnosť záveru o porušení článku 6 písm. b) Smernice nemá vplyv ani skutočnosť, že žalovaný v zmysle článku 16 písm. b) Smernice v spojení s článkom 17 ods. 3 písm. b) bod iii) Smernice uplatnil na výpočet priemerného pracovného času žalobcu referenčné obdobie 6 mesiacov (§ 86 ods. 1 druhá veta Zákona o HaZZ), pretože podľa výsledkov dokazovania v spornom období od mája 2021 do apríla 2024 vrátane žalobcov priemerný služobný čas predstavoval 50,59 hodín týždenne, t. j. každý mesiac presiahol hranicu 48 hodín. Porušenie článku 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej a konkrétnej normy únie, ktorá pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne ide o porušenie práva únie, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (napr. C-429/09).

32. Pokiaľ žalovaný spochybňoval, či došlo k porušeniu práva na maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas a v tomto smere považoval za potrebné zohľadniť nerovnomerné rozvrhnutie služobného času hasičov v referenčnom období 6 mesiacov, odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci nebolo sporné, že žalobcovi sú rozvrhované služby takým spôsobom, že na 16, resp. 16,5 hodinovú riadnu službu v služobný deň nadväzuje určená 8, resp. 7,5 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, že služobné povinnosti sú určované na čas nočných hodín, že v prípade, že je počas služobnej pohotovosti vyhlásený poplach a hasiči sú vyslaní na zásah, mení sa služobná pohotovosť na prácu nadčas, a že hasiči strávia na pracovisku počas jednej zmeny minimálne 24 hodín. Keďže sa striedajú tri hasičské zmeny, každý tretí deň odslúžia hasiči v jednotlivých hasičských zmenách 24 hodín a následne majú dva dni voľna. Z výpisu z dochádzkového systému, ktorý predložil žalobca spolu so žalobou je nesporné, že počas rozhodného obdobia máj 2021 až apríl 2024 u žalobcu pravidelne dochádzalo k prekračovaniu maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času, tak ako je uvedené vyššie. Zároveň súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca v danom období odpracoval 2002,23 hodín určenej služobnej pohotovosti.

33. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že smernica neobsahuje žiadne ustanovenia o práve na náhradu škody v prípade jej porušenia. Je na vnútroštátnom práve členských štátov EÚ, aby pri dodržaní zásad rovnocennosti a efektivity určili, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna alebo vo forme finančného odškodnenia a definovali pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Právny poriadok Slovenskej republiky nemá výslovnú právnu úpravu ohľadne práva jednotlivca na náhradu škody proti štátu spôsobenej porušením práva Únie. Takúto právnu úpravu neobsahuje ani zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súd prvej inštancie správne ustálil, že vzhľadom na zistený skutkový stav má ujma žalobcu najbližšie k zásahu do osobnosti žalobcu (analogia podľa § 11 až § 13 OZ). Žalovaný nesprávne v odvolaní namieta, že žalobca nepreukázal spôsobenú ujmu, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca v rozpore s článkom 6 písm. b) Smernice v žalovanom období odpracoval viac ako 48 hodín týždenne. Žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o počte odpracovaných hodín predložil súdu prvej inštancie doklady od svojho zamestnávateľa, ktoré žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil a nenavrhol v tomto smere vykonať žiadne dokazovanie. Zásah do osobnosti žalobcu spôsobený tým, že žalobca v rozhodnom období pracoval viac ako 48 hodín priemerne (a súčasne viac ako 40 hodín týždenne podľa § 85 ods. 2 veta prvá Zákona o HaZZ) v konaní pred súdom prvej inštancie preukázaný bol. Žalobca nielenže pracoval nad maximálne prípustný rozsah týždenného pracovného času, ale v rozpore s článkom 6 písm. b) v spojení s článkom 2 bod 1 Smernice mu odpracované hodiny určenej služobnej pohotovosti neboli započítané do odpracovaného času.

34. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s odvolacou námietkou žalovaného, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého možno žiadať peňažné odškodnenie len vtedy, ak nie je postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ a neoprávneným zásahom bola v značnej miere znížená dôstojnosť, resp. vážnosť žalobcu v spoločnosti. So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené (právo na ochranu zdravia a právo na súkromie) a jeho okolnosti, nemožno podľa odvolacieho súdu podmieňovať možnosť uplatnenia peňažnej satisfakcie požadovaním následku, ktorým je zníženie dôstojnosti, resp. vážnosti žalobcu v spoločnosti. Občianskoprávne prostriedky ochrany osobnosti uvedené v § 13 ods. 1 a 2 OZ sú uvedené len príkladom, právna úprava nevylučuje, aby fyzická osoba použila aj iné prostriedky ochrany. Z ustanovenia § 13 ods. 1 OZ vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, pričom týmto zadosťučinením sa rozumie morálna satisfakcia. Peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa § 13 ods. 1 OZ nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) Smernice) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a podobne. Aj z formulácie § 13 ods. 2 OZ vyplýva, že zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti je len príkladom, kedy fyzickej osobe môže vzniknúť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z uvedeného dôvodu považuje odvolací súd prisúdenú náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú. Služobný čas žalobcu mal byť rozvrhnutý tak, aby nedochádzalo k porušovaniu jeho práv vyplývajúcich zo Smernice. K porušeniu práv žalobcu pritom dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti. Nemajetkovú ujmu nie je ani podľa názoru odvolacieho súdu možné nahradiť inak z dôvodu, že uplynutý čas žalobcovi vrátiť možné nie je a nemôže ho stráviť inak. Odvolací súd zároveň konštatuje, že žalobca v dostatočnej miere preukázal vzniknutú ujmu v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky.

35. Odvolací súd v tejto rovine ďalej konštatuje, že peňažná náhrada by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaciú, nielen symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprimerane vysoká. Pokiaľ súd prvej inštancie rozsah peňažnej náhrady vo výške 1.800 eur odvodil od charakteru zásahu, jeho trvania, následkov na živote žalobcu, nemožno týmto jeho úvahám vytknúť žiadne nedostatky. Svoje rozhodnutie založil na právom predvídaných okolnostiach, prihliadajúc podľa povahy veci k porovnateľným kritériám, a ním stanovený rozsah nemajetkovej ujmy spĺňa podmienku primeranosti. Rozhodnutie je konzistentné aj s výškou náhrad priznaných v obdobných súdnych sporoch.

36. Odvolací súd poukazuje aj na iné rozhodnutia iných všeobecných súdov v konaniach o náhradu škody začatých žalobcami ako príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru proti žalovanému z totožných dôvodov, ktoré riešili námietky žalovaného predložené žalovaným aj v tomto konaní. Aj v týchto iných sporoch bola žalobcom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávnej transpozície smernice umožňujúcej vyžadovať od príslušníkov Hasičského a záchranného zboru výkon štátnej služby nad smernicou stanovený maximálny týždenný pracovný čas 48 hodín a všetky námietky žalovaného boli posúdené ako nedôvodné. Preto aj odvolací súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/85/2023 zo dňa 28.08.2024, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Co/20/2025 zo dňa 26.03.2025 a tiež napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/54/2024 zo dňa 22.08.2024, či rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/112/2024 zo dňa 30.01.2025.

37. Odvolací súd záverom uvádza, že neušlo jeho pozornosti, že v odvolaní napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 18Cpr/2/2024 - 229 zo dňa 6. februára 2025 sa nachádza zrejme nesprávnosť, ktorej sa súd dopustil pri písomnom vyhotovení rozsudku. Súd nesprávne označil poradie jednotlivých výrokov rozhodnutia tak, že výrokom I. vyhovel časti žalobného nároku, výrok II. vo zvyšku žalobu zamietol a opätovne výrokom II. súd rozhodol o trovách konania. Súd tak pri označení poradia jednotlivých výrokov duplicitne označil v poradí III. výrok o náhrade trov konania ako výrok II. Uvedenú zrejmu chybu v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku súd opraví, a to formou opravného uznesenia v zmysle § 224 CSP.

38. V kontexte vyššie uvedených skutočností odvolací súd konštatuje vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, vrátane výroku o trovách konania, v dôsledku čoho postupoval procesným postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP a rozsudok ako vecne správny v napadnutej časti potvrdil.

39. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi voči žalovanému priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní.

40. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 10 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).